

KANADA'DAN GELEN GENİŞ İŞ HEYETİ YENİ İŞBİRLİKLERİNİ ARAŞTIRIYOR

DEİK ev sahipliğinde düzenlenen **Türkiye-Kanada İş Konseyi 14'üncü Ortak Yıllık Konferansı**, 100 kadar Kanadalı ve Türk iş insanının katılımı ile 10 Ekim 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Madencilik, enerji, ileri teknolojiler ve inşaat sektörlerinde potansiyel işbirliklerinin ele alındığı konferans kapsamında ekonomik ilişkilerin gelişime açık yönleri ele alındı. Konferansa 25 Kanadalı üst düzey özel sektör temsilcisi katıldı. Konferans, DEİK Başkanı **Nail Olpak**, DEİK/Türkiye-Kanada İş Konseyi Başkanı **Osman Okyay**, Kanada Ankara Büyükelçisi **Chris Cooter**, Kanada İstanbul Başkonsolosu **Ulric Shannon**, Toronto Belediye Başkan Yardımcısı **Denzil Minnan-Wong**, Kanada-Türkiye İş Konseyi Direktörü **Mike Ward**'ın katılımları ile gerçekleştirildi.

Kanada Tabii Kaynaklar Bakanı James Gordon Carr, video mesaj ile katıldığı konferansta, iki ülke ekonomik ilişkilerinin yaklaşık üçte birinin tabii kaynaklara ilişkin faaliyetlerden kaynaklandığını açıkladı. Bakan Carr, Kanadalı yatırımcıların Türkiye piyasasında elektrik, doğalgaz, altyapı projeleri, güneş enerjisi, biyokütle, rüzgar ve hidroenerji alanlarında araştırmalar yapmakta olduklarını belirtti. Bakan Carr, "Güçlü bir işbirliğinin gerçekleştirilmesi için hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum" dedi.

DEİK Başkanı Nail Olpak, Kanada'nın kuruluşunun 150'nci yılının, ikili iş konseylerinin de 15'inci yılının kutlandığını hatırlattı. Kanada iş çevreleri ile sürdürülebilirlik çerçevesinde ilişkilerde gelinen noktaya dikkat çeken Olpak, "Çok yakın zamanda Kanada ve AB arasında Uzun Süreli Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması imzalandı. Bu anlaşma sayesinde gümrük vergileri yüzde 98 oranında kaldırılmakta ve ticaret hacminde 11 milyar Avroluk bir artış beklenmekte. Bildiğiniz üzere Türkiye ve AB 1996 yılında hayata geçirilen Gümrük Birliği ile birbirine ticari anlamda entegre olmuş ve Avrupa Birliği Türkiye'nin bir numaralı ticari ortağı haline gelmiştir. Türkiye'nin bahsi geçen anlaşmaya veya TTIP anlaşmasına paralel görüşme yapmasına izin verilmemekte. Bu nedenle Türkiye bu 'büyük anlaşmalardan' zarar görmekte. Dünya ticaretinin kurallarının hızla değiştiği günümüzde DEİK olarak bizler, Türkiye ve Kanada arasındaki güçlü potansiyele istinaden doğrudan yatırım ilişkileri üzerinden ilerlemeli ve iki tarafın ilişkilerini güçlendirmeliyiz. Bu anlamda Kanadalı dostlarımızdan süreci hızlandırmalarını bekliyoruz. Bizim gibi iş insanları ufak bir fırsat yakalayıp uygulamaktan başka birşey yapmıyoruz. Kanadalı ana aktörler iş insanları burada aramızda, bundan yararlanmalıyız" dedi.

DEİK/Türkiye-Kanada İş Konseyi Başkanı Osman Okyay, Türkiye ekonomisinde hedeflerin gerçekleştirilmesi adına uygulanan teşvik programlarına ve Orta Vadeli Program'a atıfta bulundu. Okyay, Türkiye ekonomisinin 2003-2016 yılları arasında ortalama yüzde 5,6 büyüdüğüne dikkat çekti ve önümüzdeki 5 yıllık süreçte yüzde 5,3 ekonomik büyüme beklentisini açıkladı. İş Konseyi Başkanı Okyay, inovasyon ve teknoloji yatırımlarının hızla sürdürülmesi halinde Kanada ile havacılık, inşaat, madencilik, elektrikli araçlar, bilgi teknolojileri gibi alanlarda ileri düzeyde işbirliği gerçekleştirilebileceğini vurguladı. Türkiye'de hali hazırda uygulanan genel yatırım teşvikleri, bölgesel teşvikler ve stratejik yatırımlara yönelik teşvikler sayesinde 100 milyar ABD Dolarının üzerinde gerçekleşen yabancı yatırımın bu sayede daha da artacağını öngördü. Okyay, Kanada ile yapılması planlanan işbirliklerinde savunma sanayinin, 60 milyar ABD Dolarlık bir iş hacmi ile büyümenin fırsat teşkil ettiği alanlardan biri olduğunu belirtti. Okyay, "Kanada en önemli ticaret ve yatırım ortaklarımızdan biri olmasına rağmen maalesef iki ülke arasındaki potansiyeli gerçekleştiremedik. 1999'dan bu yana karşılıklı ticaret 4 katına çıkmakla birlikte, iki ülke arasındaki sinerjiden faydalanmalı ve ilişkilerimizi geliştirmeliyiz. Türkiye yakın dönemde sunduğu avantajlar ve yüksek ekonomik büyümesi ile Kanadalı şirketlerin dikkatini çekmeye başladı" dedi.

Kanada Ankara Büyükelçisi Chris Cooter, son yıllarda Türkiye’de gündemde olan olağanüstü hal, darbe girişimi, terör gibi kavramların yatırımcılar açısından belirleyici olduğuna dikkat çekti. Eğitim alanında Türk öğrencilerin Kanada’yı tercih etme oranının çok yüksek olduğunu hatırlatan Cooter, Türkiye’nin Kanada açısından önemli bir potansiyeli temsil ettiğini belirtti. Kanada’nın Türkiye’de önemli bir tarım misyonu olduğuna vurgu yapan Cooter, Moody’s ve Fitch gibi kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye’ye ilişkin notlarını tekrar yükseltmeye başladıklarını da hatırlattı. Türkiye açısından belirsizlik ortamının iyileştirilmesi gerektiğini belirten Cooter, “Türkiye’nin ticari ekspertizini yanımıza alarak Orta Asya’ya yönelebiliriz. Ha keza Türkiye Güney Amerika için bizimle işbirliği yapabilir. Gemi inşaatı, sağlık, tarım, enerji gibi pek çok alanda büyük işbirlikleri yapabiliriz. Uzun vadede aşamayacağımız bir engel yok. İki ülke iş imkanlarının daha büyük çalışmalarla sürdürülmesi gerekir” dedi.

Kanada İstanbul Başkonsolosu Ulric Shannon, Kanada tarafından Türkiye’ye karşı dayanışma mesajlarının her zaman dile getirilmekte olduğunu, Kanada tarafından bakıldığında 2,5 milyar ABD Dolarlık yıllık ticaret hacminin, iki ülke potansiyeli dikkate alındığında gerçekten çok düşük olduğunu söyledi. Avrupa’da, ABD’de ve Türkiye’nin ikili ilişkilerinde yaşanan gelişmeler düşünüldüğünde bu durumun Kanadalılar için bir fırsat olduğunu vurgulayan Shannon, “Bazı sektörler odaklandık. Tarım, altyapı, madencilik, sağlık, bilişim gibi alanlara odaklandık ki maksimum fayda sağlayalım. 3 hafta önce hayvancılık ve hayvan genetiği ile ilgili bir heyet Kanada’dan Ankaraya geldi. Ayrıca 18 Kanada üniversitesinin katıldığı bir de tanıtım etkinliği gerçekleştirildi” dedi. DEİK ile işbirliğinin öncelikleri arasında ilk sırada olduğunu ifade eden Shannon, Türkiye’nin tanıtımının yapılmasının diyalog ile olacağını ve artırılması gerektiğini vurguladı.

Kanada-Türkiye İş Konseyi Direktörü Mike Ward, uzun zaman sonra Türkiye’ye gelen en geniş kapsamlı Kanada heyetinin madencilik, gıda, inşaat, enerji, ileri teknolojiler alanlarında işbirliklerini araştırmaya yönelik olarak organizasyon kapsamında katılım gösterdiğine dikkat çekti. DEİK tarafından 2016 yılında yüksek profilli bir iş heyeti ile Kanada’ya gerçekleştirdiği ziyaretin etkisinin büyük olduğunu hatırlatan Ward, “Kanadalılara çağrıda bulunmalıyız. Türkiye’nin potansiyelini ilaç, demiryolu, enerji, ileri teknolojiler, inşaat gibi hemen her sektörde görmeliler. Hem Kanada Hükümetinden hem de Türk Hükümetinden karşılıklı üst düzey ziyaretlerin kısa zaman içerisinde gerçekleştirilmesi, ticaret hacmini ciddi oranda artıracaktır” dedi.

Türkiye- Kanada Ticaret Rakamları (Ekonomi Bakanlığı-2016)

Toplam dış ticaret hacmi: 1,7 milyar ABD Doları

Türkiye’den Kanada’ya yapılan ihracat: 730 milyon ABD Doları

Başlıca ihracat kalemleri: Kabuklu meyveler, yolcu, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, cilalı veya sırlı seramikten döşeme veya kaplama karoları ve kaldırım taşları, demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksanı, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar.

Türkiye’nin Kanada’dan yaptığı ithalat: 1 milyar ABD Doları

Başlıca ithalat kalemleri: Kuru baklagiller, taşkömürü, dökme demir, buğday ve mahlut, altın, demir cevherleri ve konsantreleri.

Dış ticaret dengesi: Kanada lehine 333 milyon ABD Doları